

Številka: 451-13/2020-20/621
Datum: 7. 12. 2020

Agencija za energijo izdaja na podlagi 413. člena Energetskega zakona (Uradni list RS, št. 60/19 – uradno prečiščeno besedilo, 65/20 in 158/20 - ZURE) na zahtevo stranke,, ki ga zastopa, v upravni zadevi glede neupravičenega odjema in ponovnega priklopa in prevzema merilnega mesta naslednjo

ODLOČBO

1. Zahtevi za odločanje, ki jo je vložila stranka, ki ga zastopa, se ugotovi v delu, da je dolžna nasprotna stranka, sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo,, v roku 15 dni od dokončnosti te odločbe popraviti obdobje na računu za neupravičen odjem št. z dne 7. 8. 2019 tako, da bo iz računa jasno razvidno, da gre za količine, izmerjene v obdobju od 28. 10. 2014 do 23. 5. 2019. V preostalem delu se zahteva za odločanje zavrne.
2. Stranka,, je dolžna plačati popravljeni račun iz naslova neupravičenega odjema električne energije iz prve točke izreka te odločbe v roku 30 dni od dneva dokončnosti te odločbe, da ne bo izvršbe.
3. Nasprotna stranka,, sistemski operater distribucijskega omrežja z električno energijo, je dolžna, priklopiti na sistem najkasneje v treh dneh po plačilu obveznosti računa iz prve točke izreka te odločbe in po poplačilu stroškov odklopa in ponovnega priklopa.
4. Posebni stroški v zvezi z izdajo te odločbe niso nastali.

Obrazložitev:

Uporabnik sistema, (v nadaljevanju stranka), je na naslov Agencije za energijo (v nadaljevanju organ) 8. 7. 2020 naslovil zahtevo za odločanje v sporu z distribucijskim operaterjem (v nadaljevanju nasprotna stranka), glede neupravičenega odjema in zahtevka stranke za priklop in ponovni prevzem merilnega mesta. Nasprotna stranka je stranki 7. 8. 2019 izstavila račun št. za neupravičen odjem električne energije za merilno mesto št., saj naj bi 23. 5. 2019 ob kontroli merilnega mesta ugotovila, da je merilno mesto kljub odklopu 28. 10. 2014 priključeno na omrežje, čeprav pooblaščen izvajalec nalog distribucijskega operaterja (nasprotne stranke), ni podala nobenega dokaza, iz katerega bi izhajal neupravičen priklop in uporaba električne energije s strani stranke. Stranka naj bi se namreč z merilnega mesta odjavila in bila odklopljena že leta 2014. Stranka je 14. 6. 2019 pridobila novo Soglasje za priključitev št. (v nadaljevanju soglasje) in z nasprotno stranko sklenila tudi Pogodbo o priključitvi na distribucijski sistem. Po mnenju stranke nasprotna stranka neupravičeno pogojuje ponovni priklop merilnega mesta stranke s poplačilom računa za neupravičen odjem. Stranka predlaga, da organ njeni zahtevi ugotovi in ji omogoči prevzem in priklop merilnega mesta.

Organ je najprej preizkusil, ali so izpolnjene procesne predpostavke iz 415. člena EZ-1. Na podlagi zahteve in predloženih listin organ ugotavlja, da je stranka pred sprožitvijo postopka pred tukajšnjim organom zahtevala od nasprotne stranke, naj ugotovi njeni zahtevi. Ko je bila njena zahteva s strani nasprotne stranke v celoti zavržena, je stranka v roku iz drugega odstavka 415. člena EZ-1 vložila zahtevo, da organ odloči v sporu.

Nasprotna stranka se je na poziv organa skladno z določbami Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13, v nadaljevanju ZUP) z dopisom z znakom z dne 27. 7. 2020 opredelila do zahteve stranke. V dopisu je navedla, da je bilo merilno mesto stranke odklopljeno zaradi odpovedi pogodbe o dobavi s strani dobavitelja električne energije, družbe, zaradi česar je bilo merilno mesto 28. 10. 2014 odklopljeno od omrežja. Ob odklopu je bil števec stranke nedostopen, zato je bil stranki izdan končni obračun na podlagi ocenjenega stanja števca. Ker je stranka deset dni po odklopu sama sporočila stanje števca na dan 28. 10. 2014 (VT kWh in MT kWh), je nasprotna stranka končni obračun popravila na podlagi dostavljenega števčnega stanja. Ob kontroli merilnega mesta in omogočenega dostopa do števca stranke je bilo 17. 7. 2019 ponovno evidentirano števčno stanje števca (VT kWh in MT kWh), iz česar izhaja, da je stranka neupravičeno, brez ustrezne pogodbe o dobavi električne energije, uporabljala električno energijo v izmerjenih količinah. Nasprotna stranka je še pojasnila, da bo stranka ponovno priklopljena na distribucijski sistem po poplačilu stroškov za neupravičen odjem.

O navedbah in stališčih nasprotne stranke je na podlagi poziva organa pooblaščenec stranke 18. 9. 2020 sporočil, da se glede stališč nasprotne stranke stranka v celoti sklicuje na svojo, že posredovano vlogo.

Organ je na podlagi 102. in 154. člena ZUP razpisal narok za ustno obravnavo 2. 10. 2020, ki so se je udeležili stranka, odvetniški pripravnik in iz Odvetniške pisarne, pooblaščenca nasprotne stranke in, ter pooblaščenca družbe, Stranka je na javni obravnavi še enkrat poudarila, da je nasprotna stranka ne želi priklopiti na omrežje, čeprav je pridobila celotno dokumentacijo za novi priključek. Stranka od odklopa v tej hiši ni živela, nekaj časa pa je bila tudi v tujini, hišo pa želi prodati. Ker je bila nekaj časa tudi v tujini, o dejansko izvedenem odklopu ni bila neposredno seznanjena. V času pridobivanja dokumentacije za nov priključek ji je bil odtujen tudi števec, delavci elektro podjetja pa so jo grajali in jo neupravičeno obdolžili, da krade elektriko. O aktivnostih delavcev ni bila seznanjena, delavca pa ji tudi nista dala ničesar v podpis. Zaradi tega se je stranka znašla tudi v kazenskem postopku, ovadba pa je bila ovržena. Sedaj že eno leto živi v hiši brez elektrike. Nasprotna stranka je dodala, da je bil odklop leta 2014 izveden izključno zaradi odpovedi pogodbe o dobavi s strani dobavitelja stranke in ne na željo stranke. Glede izdaje novega soglasja za priključitev je še pojasnila, da gre za priključitev na obstoječe merilno mesto za potrebe pridobitve novih tehničnih pogojev priključitve, zraven teh pa so tudi obveznosti, ki jih ima stranka iz preteklosti, torej tudi plačilo računa za neupravičen odjem. Ker vsa poraba, izmerjena s števcem stranke ni bila poravnana, niso izpolnjeni pogoji za ponovno priključitev stranke. Odsotnost stranke še ne pomeni, da je s tem izključena njena odgovornost za poplačilo dolgov, saj na podlagi 57. člena SPDO za obveznost iz naslova neupravičenega odjema solidarno odgovarjata imetnik soglasja za priključitev in dejanski odjemalec energije, obveznost obveščanja o tem, kaj se dogaja z merilnim mestom, pa je na strani

uporabnika, torej stranke. Stranka je na obravnavi še pojasnila, da je lastnik enega izmed dveh stanovanj v stavbi v izmeri 72 kvadratnih metrov, ogrevanje je centralno na plin, v stanovanju pa je štedilnik, razsvetljava in hladilnik. Nasprotna stranka je še pojasnila, da je bil števec stranke nazadnje zamenjan nekaj mesecev pred odklopom leta 2014 zaradi redne zamenjave, pri samem odklopu pa ni bil omogočen dostop do števca. Ker so leta 2019 pri rednem pregledu ugotovili, da je merilno mesto stranke še zmeraj priključeno, se je izvedel odklop na glavni varovalki. Števec je bil fizično popisano in odstranjen šele 17. 7. 2019, ko je bil omogočen dostop do števca. Na koncu obravnave je pooblaščenka stranke še dodala, da listina o popisu števca z dne 17. 7. 2019 ne izkazuje podpisa stranke, kar pomeni, da stranka z njim ni bila seznanjena in zato tudi ni mogla preveriti verodostojnosti navedenega odjema porabljene elektrike. Nasprotna stranka je ugovarjala, ker je bila stranka pri pregledu merilnega mesta in demontaži ves čas prisotna, saj je sama omogočila dostop do merilnega mesta, samega zapisnika pa ni želela podpisati, čemur je stranka oporekala, saj tudi na zapisniku ni bilo navedene opombe, da stranka ne bi želela podpisati zapisnika.

Organ je na podlagi poziva 21. 10. 2020 od nasprotne stranke prejel še dodatna pojasnila in dokumentacijo v zvezi z zadevo (soglasje, vlogo stranke in fotografijo demontiranega števca stranke). O pojasnilih in posredovani dokumentaciji nasprotne stranke je na podlagi poziva organa pooblaščenec stranke 28. 10. 2020 sporočil, da se glede stališč nasprotne stranke stranka v celoti sklicuje na svoje dosedanje trditve iz vloge.

Organ je stranko in nasprotno stranko z dopisom št. z dne 12. 11. 2020 seznanil z ugotovitvami organa, pridobljenimi na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku, in predloženih dokazov ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo. Nasprotna stranka vsebini seznanitve ni nasprotovala, od stranke pa je organ 24. 11. 2020 prejel dopis, z obvestilom, da je stranka preklicala dosedanje pooblastilo, z dopisom je bilo priloženo novo pooblastilo, Z dopisom je novi pooblaščenec stranke podal tudi izjavo o ugotovljenih dejstvih organa. Pri tem pa je navedel, da nasprotni stranki ni uspelo dokazati, da je bilo merilno mesto stranke v letu 2014 dejansko fizično odklopljeno oziroma da se je po tem datumu stranka samovoljno priklopila nazaj. Prav tako stranka še navaja, da je nasprotna stranka izstavila stranki račun za obdobje od 23. 5. 2018 do 23. 5. 2019, to je za obdobje enega leta, količine na računu pa se nanašajo na obdobje med leti 2014 in 2019, zato bi račun moral zajemati obdobje od leta 2014 do leta 2019 oziroma bi moral biti, glede na to, da zajema obdobje 12 mesecev, sorazmerno nižji.

Organ je v obravnavani zadevi proučil zahtevo stranke, vse navedbe nasprotne stranke in vsa predložena dokazila, s katerimi sta obe stranki v postopku dokazovali dejstva. Na podlagi dejanskega stanja, ugotovljenega v posebnem ugotovitvenem postopku, in dokazov, na katerega je le-to oprto, ter ob uporabi zakonskih in podzakonskih predpisov, ki se nanašajo na obravnavano zadevo, organ ugotavlja, da je zahteva stranke glede neupravičenega odjema in ponovnega priklopa in prevzema merilnega mesta stranke neutemeljena, razen v delu glede izstavljenega računa za neupravičen odjem, ki je bil izstavljen za obdobje odjema od 23. 5. 2018 do 23. 5. 2019.

Organ ugotavlja, da v predmetni zadevi ni sporno, da je bilo merilno mesto stranke odklopljeno 28. 10. 2014. To izhaja tudi iz popisa dogodkov na merilnem mestu stranke, ki se nahaja v prilogah dokumentacije, kjer je med drugim tudi navedeno, da

je stranka ob odklopu popravila previsoko stanje števca (deset dni kasneje je namreč sama javila stanje števca), ki je bilo določeno na podlagi ocene. Prav tako za obe stranki ni sporno zaključno stanje števca ob odklopu leta 2014 (VT kWh in MT kWh), ki ga je sporočila stranka in na podlagi katerega je bil izdan končni obračun, saj ob odklopu merilno mesto stranke ni bilo dostopno. Bistvena vprašanja, ki jih je treba rešiti v tem upravnem postopku, pa so, ali se je na odjemnem mestu stranke v obdobju med letoma 2014 in 2019 vršil odjem električne energije kljub izvedenemu odklopu, ali je ta odjem nasprotna stranka pravilno kvalificirala kot neupravičen odjem in ali nasprotna stranka upravičeno zavrača ponovno priključitev odjemnega mesta na omrežje kljub pridobljenemu novemu soglasju za priključitev, zaradi neporavnanih obveznosti stranke. Organ pa je v postopku reševanje spora presojal tudi pravilnost izdaje računa za neupravičen odjem, ki ga je odvetnik stranke z dopisom z dne 23. 11. 2020 tudi izpodbijal.

Na podlagi prvega odstavka 57. člena Splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije (Uradni list RS, št. 126/07, 37/11 - odl. US, 17/14 - EZ-1, v nadaljevanju SPDO) se kot neupravičen odjem med drugim šteje, če je uporabnik priključen na omrežje brez ustrezne pogodbe o dobavi električne energije.

Glede na to, da je do odklopa merilnega mesta stranke v letu 2014 prišlo zaradi odpovedi pogodbe o dobavi s strani dobavitelja električne energije, je kakršen koli odjem električne energije po izvedenem odklopu merilnega mesta šteti kot neupravičen odjem skladno s prvo alinejo prvega odstavka 57. člena SPDO, saj stranka ni imela izbranega dobavitelja električne energije oziroma veljavne pogodbe o dobavi.

Kot je že navedeno je bilo ob odklopu leta 2014 merilno mesto stranke nedostopno, nasprotna stranka pa je prvi pregled po izvedenem odklopu izvedla 23. 5. 2019, pri katerem je bilo ugotovljeno, da je merilno mesto stranke priključeno oziroma je omogočen odjem električne energije. Ker je bilo merilno mesto stranke v času pregleda nedostopno, se je odklop izvedel na glavni varovalki. Podatke o porabi na merilnem mestu je nasprotna stranka pridobila šele 17. 7. 2019, ko je bil s strani stranke omogočen dostop do števca, ki je bil tudi popisano (stanje števca VT kWh in MT kWh, kar je nasprotna stranka izkazala s fotografijo) in fizično odstranjen. Stranka je na javni obravnavi oporekala popisu podatkov iz števca ob odstranitvi števca 17. 7. 2019, saj ji prisotni delavci pooblaščenega izvajalca nalog nasprotne stranke obrazca oziroma popisa števca niso dali v pregled in podpis. Nasprotna stranka je organu kot dokaz predložila sliko odstranjenega števca, na kateri je jasno razvidno številčno stanje števca, zato organ nima razloga, da bi podvomil v verodostojnost predloženega dokaza. Prav tako bi lahko stranka v primeru suma, da njene merilne naprave nepravilno registrirajo prevzem električne moči, na podlagi drugega odstavka 63. člena SPDO od nasprotne stranke zahtevala nadzorni pregled obračunskih naprav, kar pa iz navedb stranke ni razvidno, niti to ne izhaja iz predložene dokumentacije.

Glede na navedeno in glede na to, da je ob odklopu stranka sama sporočila stanje porabe električne energije na števcu, organ ugotavlja, da odčitana oziroma popisana poraba električne energije od samega odklopa 28. 10. 2014 do ponovnega popisa porabe na števcu 17. 7. 2019 ni sporna.

Način določitve količin neupravičeno uporabljene električne energije je podrobneje določen v 57. členu SPDO. Kadar so neupravičeno porabljene količine električne energije izmerjene, jih distribucijski operater skladno z drugim odstavkom 57. člena

SPDO zaračuna v količinah, kot jih je izmerila merilna narava. Če ni mogoče ugotoviti, kdaj se je začel neupravičen odjem, mora uporabnik plačati neupravičen odjem električne energije in uporabo omrežja za obdobje dvanajst mesecev nazaj od dneva ugotovitve neupravičenega odjema. Za vse obveznosti sta solidarno in neomejeno odgovorna imetnik soglasja za priključitev in dejanski odjemalec električne energije.

Organ tako ob že zgoraj ugotovljenem dejstvu, da ni dvoma o pravilnosti merjenja podatkov o porabi na števcu oziroma merilni napravi stranke, ugotavlja, da je nasprotna stranka za obračun neupravičenega odjema pravilno upoštevala sporočene in popisane izmerjene količine električne energije, saj se uporaba določi za obdobje dvanajstih mesecev le v primeru, če ni mogoče ugotoviti začetka neupravičenega odjema in posledično tudi ne količin neupravičeno odvzete električne energije. Organ je v postopku preveril tudi pravilnost izvedenega obračuna za neupravičen odjem in pri tem nepravilnosti ni zaznal. V postopku pa je organ ugotovil, da je, kot navaja tudi stranka, nasprotna stranka na računu za neupravičen odjem navedla obdobje neupravičenega odjema kot obdobje od 23. 5. 2018 do 23. 5. 2019. Ker se izmerjene količine neupravičeno odvzete električne energije nanašajo na obdobje med s strani stranke sporočenim stanjem števca na dan 28. 10. 2014 in popisu števca ob zagotovljenem dostopu do merilnega mesta 17. 7. 2019, je treba obdobje, za katero je izdan račun za neupravičen odjem, ustrezno popraviti.

Glede na navedeno in ob dejstvu, da je nasprotna stranka pravilno obračunala neupravičen odjem, popraviti pa mora obdobje neupravičenega odjema, organ zaključuje, da je strankina zahteva glede neupravičenega odjema neutemeljena. Nasprotna stranka je tako dolžna popraviti izdan račun za neupravičen odjem, stranka pa je dolžna ta račun tudi plačati. Zato je organ odločil, kot izhaja iz 1. in 2. točke izreka te odločbe.

Če traja odklop uporabnika sistema dlje kot tri leta, mora uporabnik sistema pred ponovnim priklopom skladno z osmim odstavkom 151. člena EZ-1 pridobiti novo soglasje za priključitev na sistem. Skladno s prvim odstavkom 154. člena EZ-1 pa je distribucijski operater dolžan odklopljenega uporabnika sistema na njegove stroške ponovno priklopiti na sistem, ko ugotovi, da so odpravljeni razlogi odklopa, in sicer najkasneje v treh dneh po plačilu stroškov odklopa in ponovnega priklopa.

Ker je odklop stranke trajal več kot tri leta, si je stranka v skladu z zakonodajo pridobila novo soglasje za priključitev in sklenila tudi Pogodbo o priključitvi. Z izpolnitvijo pogojev iz izdanega soglasja je stranka izpolnila pogoje za ponovni priklop. Prav tako pa se skladno s prvim odstavkom 154. člena EZ-1 odklopljen uporabnik ponovno priklopi, ko so odpravljeni razlogi odklopa, in sicer v treh dneh po plačilu stroškov za izvedeni odklop in ponovni priklop. Ker mora skladno z drugim odstavkom 57. člena SPDO v primeru neupravičenega odjema uporabnik sistema plačati distribucijskemu operaterju neupravičeno porabljeno električno energijo in uporabo omrežja¹, mora stranka na podlagi 154. člena EZ-1 pred ponovnim priklopom odpraviti tudi razloge za odklop, ki pa so v konkretnem primeru plačilo računa za neupravičen odjem. Glede na vse navedeno je dolžna nasprotna stranka stranko ponovno priklopiti na sistem, kot izhaja iz 3. točke izreka te odločbe.

¹ V količinah, kot so jih izmerile merilne naprave po ceni, ki je enaka ceni električne energije višje dnevne tarifne postavke za zasilno oskrbo na dan izstavitve računa, povečani za 30 odstotkov.

V postopku izdaje te odločbe posebni stroški niso nastali, zato je v skladu s 118. členom ZUP odloženo, kot izhaja iz 4. točke izreka te odločbe.

Ta odločba je takse prosta skladno z drugim odstavkom 2. člena Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10 – uradno prečiščeno besedilo, 14/15 – ZUUJFO, 84/15 – ZZelP-J, 32/16 in 30/18 – ZKZaš).

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo na podlagi prvega odstavka 418. člena EZ-1 pritožba ni dovoljena. Zoper to odločbo je dopusten upravni spor, ki se sproži z vložitvijo tožbe v 30 dneh po prejemu te odločbe, in sicer neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali na zunanjih oddelkih ustavnega sodišča glede na sedež ali prebivališče tožnika, lahko pa se pošlje navedenemu sodišču po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto. Tožba se vloži v toliko izvodih, kolikor je strank v postopku. Tožbi je treba priložiti upravni akt, ki se izpodbija, v izvorniku, prepisu ali kopiji.

V upravnem sporu je na podlagi Zakona o sodnih taksah (Uradni list RS, št. 37/08, 97/10, 63/13, 58/14 - odl. US, 19/15 - odl. US, 30/16, 10/17 – ZPP-E) ob vložitvi tožbe treba plačati sodno takso, in sicer po tarifni številki 6111 v znesku 148 evrov. Taksa se plača na transakcijski račun sodišča, št. 01100-8450088976.